

AŽD Praha s.r.o.

Výhradní provoz ETCS pohledem traťové části

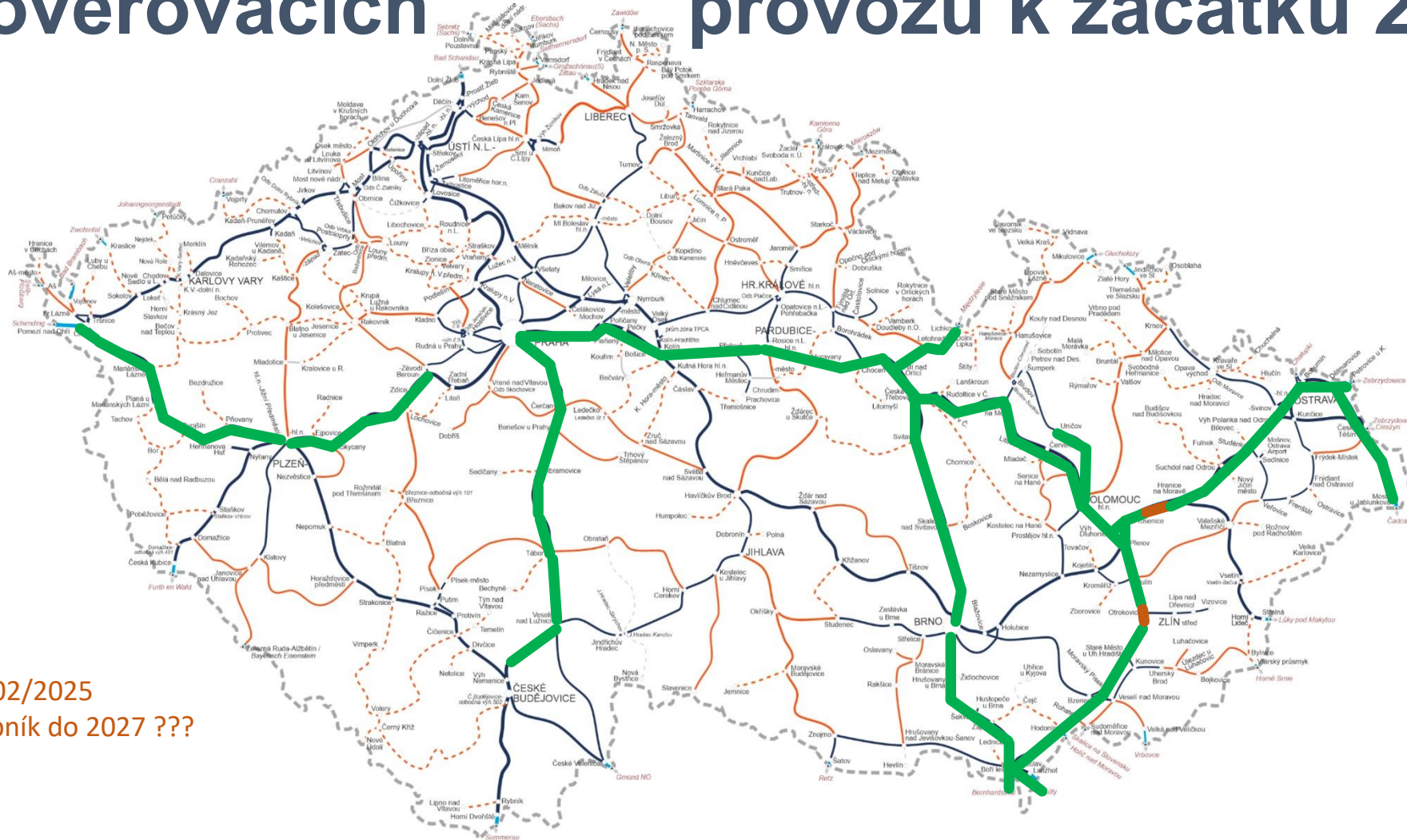
Ing. Michal Bubeník

Projekt vývoje RBC ETCS

Obsah

- Stav ověřovacích provozů k začátku 2025, výhradní provoz ETCS
- Vývoj počtu vlaků jedoucích pod ETCS
- Nejčastěji se vyskytující problémy
  - krátkodobé rozpady rádiového spojení RBC–OBU
  - vliv konvenční infrastruktury (poruchové obsazení KU před vlakem)
  - chyby obsluhy, ...
  - poruchy odometrie OBU
- Implementované/připravované nové funkce RBC ETCS L2
  - Doplnění vazby na proměnná návěstidla pro elektrický provoz
  - Nové záměry v oblasti zadávání výluk ETCS (HMI)
  - Úpravy RBC (a SZZ) pro rychlostní limit 200 km/h
  - „Trusted Area“ při zahájení mise OBU
  - Další využití obousměrné komunikace RBC – SZZ
  - Jízda s MA na přivolávací návěst

Stav ověřovacích provozů k začátku 2025

3. (4.) etapa

Výluka ETCS

Otrokvice do 02/2025

Drahotuše – Lipník do 2027 ???

Výhradní provoz ETCS pohledem traťové části

Stav ověřovacích provozů k začátku roku 2025

▪ 3. etapa OP

- Pro vozidla se schválenou mobilní částí ETCS (dokončené ESC testy) jízda pod dohledem ETCS bez omezení
- Maximální rychlost vlaku bez omezení – dle traťové rychlosti
- Provoz dle SŽ D1 část první, SŽ Z8 díl IV (prozatímní), SŽ PPD-1/2022 a SŽ PPD-1/2024

▪ Výhradní provoz...

Vývoj počtu vlaků jedoucích pod dohledem ETCS

- Za roky:

- 2022: cca 4 500 jízd vlaků (nárůst v 12/22, výhradní provoz Olomouc–Uničov)
- 2023: cca 95 000 jízd vlaků (od 3 tis. až po 12 tis. vlaků měsíčně)
- 2024: cca 360 000 jízd vlaků (od 15 tis. až po 61 tis. vlaků měsíčně.)

Vývoj počtu vlaků jedoucích pod dohledem ETCS

- Od začátku roku 2025:

	RBC 11-19	RBC 20-21	RBC 30-35	RBC 41-42	RBC 49	RBC 52-53	RBC 54-57	RBC 62-64	RBC 65-66	RBC 70-71	RBC 91	RBC 101	Počet
Leden	28408	10831	24776	13856	4337	1373	571	4444	1796	397	0	2254	93043
Únor	29186	11232	24769	12953	4421	2152	599	4553	1733	345	29	2054	94026
Březen	32217	12393	27922	14201	5027	3004	721	5214	2485	371	96	2215	105866
Duben	31804	13890	27690	14057	5188	4527	686	5306	2509	213	339	2115	108324
Květen	33584	14259	29984	14391	5474	8610	875	6405	2780	425	356	2135	119278

– z toho evidovaný počet přechodů do módu Trip / Post Trip:

	RBC 11-19	RBC 20-21	RBC 30-35	RBC 41-42	RBC 49	RBC 52-53	RBC 54-57	RBC 62-64	RBC 65-66	RBC 70-71	RBC 91	RBC 101	Počet
Leden	529	88	306	158	83	47	35	89	21	10	0	10	1376
Únor	379	88	267	169	34	88	41	65	20	0	28	2	1181
Březen	534	50	335	169	42	34	30	55	28	0	17	9	1303
Duben	322	48	257	139	30	75	18	51	12	1	3	1	957
Květen	286	29	213	121	37	59	44	38	21	5	0	1	854

Vývoj počtu vlaků jedoucích pod dohledem ETCS

- Evidované počty přechodů do módu TR (PT)
  - vychází z archivovaných záznamů stavů jednotlivých ETCS vlaků zobrazovaných na technologické stránce HMI
  - čísla se mohou nezanedbatelně lišit od obdobných statistik Správy železnic
    - rozdílné počty evidované diagnostickou vs. počty dle hlášenek strojvedoucích
    - záznamy v diagnostice mohou pocházet i od úmyslně vyvolaných provozních situací (například zkušební jízdy a školení strojvedoucích)
    - a naopak v diagnostice zaznamenané případy nekorektního ukončení spojení RBC–OBU (nekorektní vypnutí/restart OBU, tj. bez předchozího ukončení mise), které nejsou vyhodnocovány

Nejčastěji se vyskytující problémy

- Krátkodobé rozpady rádiového spojení RBC–OBU
  - vyžaduje komplexnější řešení, na celé přenosové trase
  - akce „prodloužení T_SectionTimer“ z 18 s na 40 s (vyžaduje i úpravy SZZ)
  - vliv spolehlivosti přenosové sítě
  - vliv i na straně vozidla
- Vliv konvenční infrastruktury
  - poruchové obsazení KU před vlakem => traťová část kontroluje oprávněnost obsazení (vlastní jízda / jiná příčina) prostřednictvím příkazu k podmíněnému zastavení vlaku (CEM)
  - více možných příčin a od toho i řešení (lanová propojení, výměny stykových transformátorů, regulace KO, ...)
- Chyby obsluhy:
  - potvrzování volnosti před vozidlem i přes přítomnost jiného vozidla

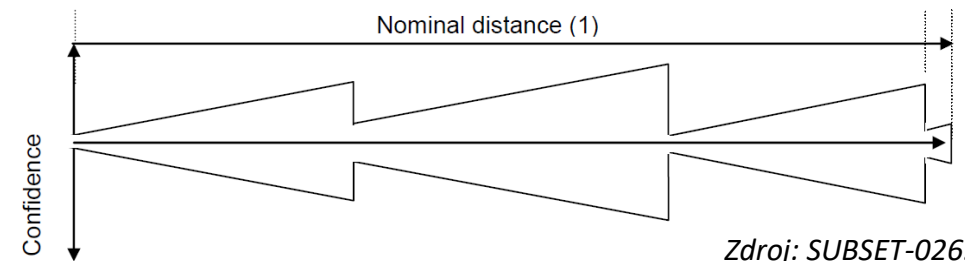

Nejčastěji se vyskytující problémy

■ Poruchy odometrie OBU

- (poruchové obsazení KU před vozidlem a využití příkazu k podmíněnému zastavení vozidla => vztaženo k tzv. „minimálnímu čelu vlaku“)
- vlivem poruchy odometrie je odchylka polohy „minimálního čela vlaku“ nereálně a náhle zvýšena, poloha vlaku skokově neodpovídá obsazování KU a vlak tak zastaví sám sebe (rozlišení obsazení KU jiným vozidlem/poruchou a vlastní jízdou)
- chování odometrie je u různých OBU „nevyzpytatelné“ a je ovlivňováno různými okolnostmi (počasí – námraza, víření sněhu pod vlakem, ...)

- dle Subset-026 by odchylka neměla být větší než ± 5 m a ± 5 % z ujeté vzdálenosti

- absolutní poloha tohoto čela se navíc změní proti směru jízdy => pohyb vlaku zpět je nežádoucí a traťová část musí reagovat (jízda zpět například do předchozího traťového oddílu, nebo do již vyklizeného zhlaví)

Nejčastěji se vyskytující problémy

■ Poruchy odometrie OBU – číselně

00:46:10.000	871146	34845840	14092	☐	Zpráva 202	RBC = 513-17, BG = 513-4038
00:46:12.000	871149	34921440	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-18, BG = 513-4038
00:46:12.000	871149	34921441	14092	☐	Zpráva 221 (15, 5, 21, ...	RBC = 513-18, BG = 513-4038 ♦ L = 4054m
00:46:12.000	871149	34845960	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-17, BG = 513-4038
00:46:12.000	871149	1311030	14092	☐	Zpráva 3 (15, 21, 27, 5, ...	L = 7045m
00:46:14.000	871156	1311284	14092	☐	Zpráva 146	T2 = 1311030
00:46:15.000	871157	1311353	14092	☒	Zpráva 136 (0)	PR = 513-4012, 374.6m, L2/FS, 50km/h
00:46:18.000	871164	34846560	14092	☐	Zpráva 202	RBC = 513-17, BG = 513-4038
00:46:19.000	871167	34922160	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-18, BG = 513-4038
00:46:19.000	871167	34922161	14092	☐	Zpráva 221 (15, 5, 21, ...	RBC = 513-18, BG = 513-4038 ♦ L = 4054m
00:46:19.000	871167	34846680	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-17, BG = 513-4038
00:46:19.000	871167	1311753	14092	☐	Zpráva 15	
00:46:19.000	871167	1311754	14092	☐	Zpráva 3 (15, 21, 27, 5, ...	L = 7045m

NID_ENGINE	1702
▼ Paket 0	
NID_PACKET	0
L_PACKET	114
Q_SCALE	10 cm (0)
NID_LRBG	513-4012
NID_PRVLRBG	
D_LRBG	3746
Q_DIRLRBG	Reverse (0)
Q_DLRBG	Reverse (0)
L_DOUBTOVER	3377
L_DOUBTUNDER	154
Q_LENGTH	No Integrity Info (0)
L_TRAININT	
V_TRAIN	10
NID_TRAIN	10
NID_ENGINE	1702
RBC = 513-18, BG = 513-4038	
RBC = 513-18, BG = 513-4038 ♦ L = 4054m	
RBC = 513-17, BG = 513-4038	

**Interval polohy vlaku:
-337,7 m / +15,4 m**

24.12.2024	00:46:19.000	871167	34922160	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-18, BG = 513-4038
24.12.2024	00:46:19.000	871167	34922161	14092	☐	Zpráva 221 (15, 5, 21, ...	RBC = 513-18, BG = 513-4038 ♦ L = 4054m
24.12.2024	00:46:19.000	871167	34846680	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-17, BG = 513-4038
24.12.2024	00:46:19.000	871167	1311753	14092	☐	Zpráva 15	
24.12.2024	00:46:19.000	871167	1311754	14092	☐	Zpráva 3 (15, 21, 27, 5, ...	L = 7045m
24.12.2024	00:46:20.000	871170	1311864	14092	☐	Zpráva 136 (0)	PR = 513-4012, 446.9m, L2/FS, 50km/h
24.12.2024	00:46:21.000	871173	1311966	14092	☒	Zpráva 147 (0)	PR = 513-4012, 461.1m, L2/FS, 50km/h
24.12.2024	00:46:21.000	871173	34846920	14092	☐	Zpráva 204	RBC = 513-17, BG = 513-4038
24.12.2024	00:46:21.000	871173	1311992	14092	☐	Zpráva 16	
24.12.2024	00:46:22.000	871174	1312004	14092	☐	Zpráva 146	T2 = 1311754
24.12.2024	00:46:22.000	871176	34922520	14092	☐	Zpráva 205	RBC = 513-18, BG = 513-4038
24.12.2024	00:46:24.000	871179	1312205	14092	☐	Zpráva 147 (0)	PR = 513-4012, 494.8m, L2/TR, 50km/h
24.12.2024	00:46:24.000	871180	1312206	14092	☐	Zpráva 136 (0)	PR = 513-4012, 494.8m, L2/TR, 50km/h
24.12.2024	00:46:25.000	871183	1312374	14092	☐	Zpráva 136 (0)	PR = 513-4012, 518.2m, L2/TR, 50km/h
24.12.2024	00:46:30.000	871196	1312886	14092	☐	Zpráva 136 (0)	PR = 513-4012, 583.1m, L2/TR, 40km/h
24.12.2024	00:46:34.000	871205	1313265	14092	☐	Zpráva 136 (0)	PR = 513-4012, 15.4m, L2/TR, 30km/h

NID_ENGINE	6
Q_EMERGENCYSTOP	CEM Considered (0)
▼ Paket 0	
NID_PACKET	0
L_PACKET	114
Q_SCALE	10 cm (0)
NID_LRBG	513-4012
NID_PRVLRBG	
D_LRBG	4611
Q_DIRLRBG	Reverse (0)
Q_DLRBG	Reverse (0)
L_DOUBTOVER	4241
L_DOUBTUNDER	170
Q_DIRTRAIN	Reverse (0)
M_MODE	FS (0)
M_LEVEL	L2 (3)
NID_NTC	

-424,2 m / +17,0 m

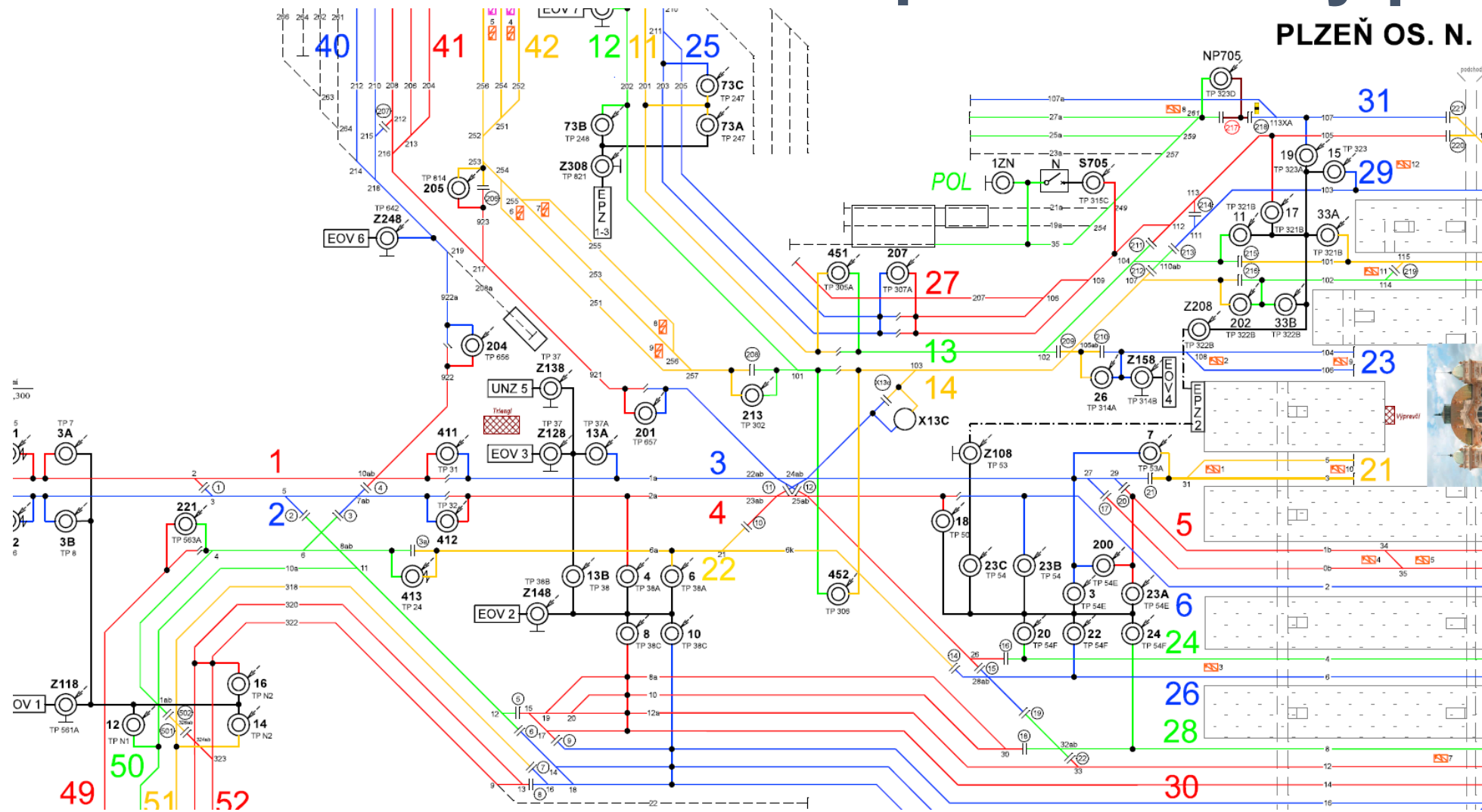
Připravované nové funkce RBC ETCS L2

- Přenos informací o návěstech pro elektrický provoz
- Nové záměry v oblasti zadávání výluk ETCS (HMI)
- Úpravy RBC (a SZZ) pro rychlostní limit 200 km/h
- Trusted Area
- Rozšíření využití obousměrné komunikace RBC – SZZ
- Jízda s MA OS na Přivolávací návěst

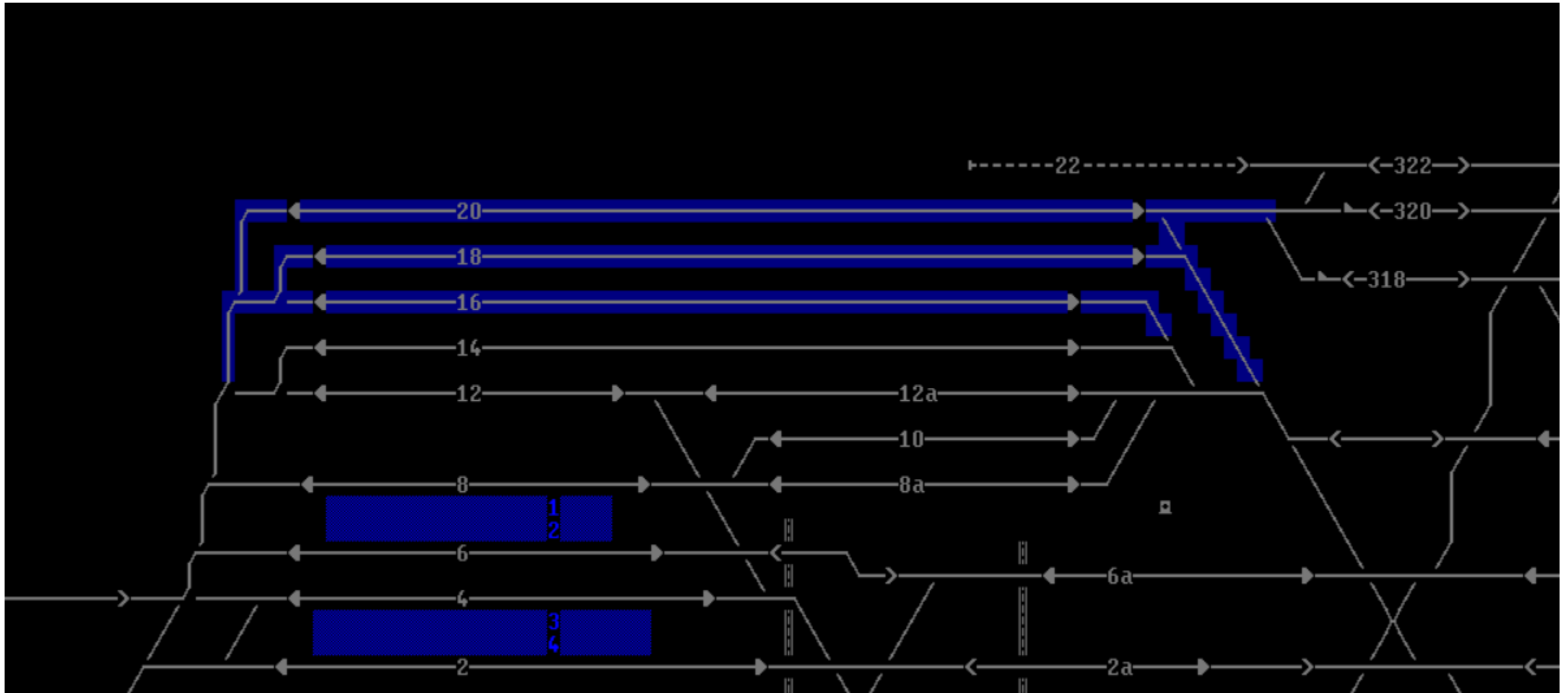
Přenos informací o návěstech pro elektrický provoz

- ETCS umožňuje přenos traťových podmínek:
  - Stažení sběrače
  - Vypnutí hlavního vypínače
  - Změna trakčního systému
- V současné době zohledňovány vybrané neproměnné návěsti
  - v místech změny trakční napájecí soustavy a odjezdu do neelektrizované části kolejiště
- Uvažované možnosti načítání/zadání:
  - Proměnné návěsti od napájecích stanic
  - Napěťová výluka (povel „NVL“) zadaná v SZZ a přenos do RBC
  - Zadání na HMI RBC (budou využity principy zadávání Pomalých jízd)

Přenos informací o návěstech pro elektrický provoz

Přenos informací o návěstech pro elektrický provoz

Přenos informací o návěstech pro elektrický provoz

- Zadání na HMI RBC
  - budou využity principy zadávání Pomalých jízd

Pomalá jízda krátkodobá

Parametry PJ

Rozsah	Od 0017,461 km	Do 0018,517 km	maximální rozsah PJ od-do km (0017,461km 0018,517km)
Rychlost	50 km/h		(změna klávesami +/-)
Konec po minutě čelem	Ne		(změna šipkami doleva/doprava)
Směr	Oba		(změna šipkami doleva/doprava)

Časová platnost PJ

	Datum	Čas
Začátek	17.09.2024	15:00
Konec	17.09.2024	16:00

Periodicita **Ne** (změna šipkami doleva/doprava)

Poznámka PJ

Ukončení zadávání

Potvrdit **Zrušit**

Zadání PJ | SZZ AŽD HMI Zámostí - Řičanu 17.09.24 12:15:42

Nové záměry v oblasti zadávání výluk ETCS

- Zadání na HMI RBC:
  - (Pomalé jízdy)
  - (Napěťové výluky zadávané na HMI)
  - Výluky ETCS na konkrétní úseky (v rámci stanice)

Pomalá jízda krátkodobá

Parametry PJ

	Od	Do	maximální rozsah PJ od-do km
Rozsah	0017,461 km	0018,517 km	(0017,461 km 0018,517 km)
Rychlost	50 km/h		(změna klávesami +/-)
Konec po minutě čelem		Ne	(změna šipkami doleva/doprava)
Směr	Oba		(změna šipkami doleva/doprava)

Časová platnost PJ

	Datum	Čas
Začátek	17.09.2024	15:00
Konec	17.09.2024	16:00
Periodicita	Ne	(změna šipkami doleva/doprava)

Poznámka PJ

Ukončení zadávání

Potvrdit Zrušit

Zadání PJ | SZZ AŽD HMI Zámostí – Říčanu 17.09.24 12:15:42

Úpravy RBC (a SZZ) pro rychlostní limit 200 km/h

- Požadavek na jízdu pod dohledem ETCS až do limitu 200 km/h
  - Bylo nutné definovat podmínky takové jízdy i z pohledu SZZ (jiná vlaková cesta, resp. jiné kontrolované podmínky)
  - Konfigurace SZZ a RBC se dvěma vlakovými cestami (stejného typu) po stejné trajektorii => cílem bylo dosáhnout jiného SSP v MA
  - Požadavek přechodu na „konvenční“ vlakovou cestu do 160 km/h bez zkrácení MA (tj. přechod na jinou vlakovou cestu bez mezi stavu se zakazující návěstí ze SZZ)
-
- Uplatnění: Červený Újezd u Votic

Trusted Area

- Oblast kolejiště (uvažována staniční kolej), kde lze po Start of Mission (SoM) považovat polohu vozidla za tzv. „korektní“
→ je možno přímo udělit MA
- Existuje hazard při určování polohy vozidla po SoM, kdy vozidlo hlásí určitou vzdálenost od balízové skupiny, ale ve skutečnosti je v jiné části kolejiště (přes kolejové rozvětvení)
  - V současné době udělena pouze SR Autorizace, MA je vydáno až po kontaktování balízové skupiny v rámci aktuální mise
- Omezení vzniku takového hazardu vybavením zhlaví větším počtem balíz – při jízdě přes kolejové rozvětvení kontaktována jiná BG než na původní staniční koleji

Další využití obousměrné komunikace RBC – SZZ

- Informace o stání vlaku přenášená do SZZ pro dřívější ukončení měření času vybraných výluk:
  - protisměrných cest
  - vyloučených cest v oblasti ochranné dráhy cesty typu VCP
- Informace o možnosti předčasného ukončení měření času rušení závěru neprojeté vlakové cesty
  - na základě kooperativního zkrácení MA mezi RBC–OBU (potvrzení od OBU)
  - význam zejména při prodloužení časů v SZZ
- Pokyn na ukončení svícení přivolávací návěsti (viz dále)

Jízda s MA na Přivolávací návěst

- Ve vybraných degradovaných situacích v SZZ poskytnout pro RBC „nouzovou jízdní cestu“
- Uvažováno udělení pouze MA OS
- Otázka ukončení svícení PN
  - obsazení úseku za návěstidlem nemusí být vlivem vlastní jízdy vozidla
  - ukončeno pokynem od RBC do SZZ na základě hlášení polohy vozidla
  - ukončeno obsluhou SZZ nebo po uplynutí času
- Předčasné ukončení svícení PN může vést na zkrácení MA a na případný nežádoucí přechod do módu Trip

Děkuji za pozornost

Ing. Michal Bubeník

bubenik.michal@azd.cz

© AŽD Praha s.r.o., 2025 Všechna práva vyhrazena.

Žirovnická 3146/2, Záběhlice, 106 00 Praha 10

www.azd.cz